

Î N C H E I E R E

22 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Nina Vascan

Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Societatea pe Acțiuni „Moldovagaz”,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Mixtă Moldo-Germană Baza Comercială „Grisan Hamb” Societate pe Acțiuni împotriva Societății pe Acțiuni „Moldovagaz”, terț Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 06 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de apel declarată de Societatea pe Acțiuni „Moldovagaz”,

c o n s t a t ă

La 22 iunie 2018, reclamantul ÎM „Grisan Hamb” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Moldovagaz”, terț Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică privind anularea facturilor fiscale și efectuarea recalculării consumului gazelor naturale pe perioada 01.01.2018-15.03.2018.

În motivarea cererii reclamantul a invocat faptul că, în baza hotărârii ANRE nr.88/2018 din 16.03.2018, la 23.04.2018, s-a adresat către pârât SA „Moldovagaz” cu o cerere prealabilă cu privire la recalcularea facturilor fiscale nr. AAD 8744012 din 31.03.2018 în sumă de 2220,38 de lei, nr. AAD 872233 din 28.02.2018 în sumă de 12680,42 de lei, nr. AAB 9532794 din 31.01.2018 în sumă de 16181,84 de lei la locul de consum al gazelor naturale din str. Ion Creangă, 49/5, Uzinelor, 11 A, și nr. AAB9533659 din 31.01.2018 în sumă de 27817 de lei, nr. AAD7834608 din 28.02.2018 în sumă de 26522,20 de lei, nr. AAD 8741915 în sumă de 14887,71 de lei.

A indicat că pârâtul SA „Moldovagaz” a lăsat cererea prealabilă cu nr. de intrare 1207- c din 23.04.2018 fără examinare și răspuns.

Astfel, reclamantul a solicitat anularea facturilor fiscale nr. AAD 8744012 din 31.03.2018 în sumă de 2220,38 de lei, nr.AAD 8732233 din 28.02.2018 în sumă de 12680,42 de lei, nr.AAB 9532794 din 31.01.2018 în sumă de 16181,84 de lei, nr.

AAB 9533659 din 31.01.2018 în sumă de 27817 de lei, nr.AAD 8734608 din 28.02.2018 în sumă de 26522,20 de lei, nr. AAD 8741915 din 17.03.2018 în sumă de 14887,71 de lei, obligarea pârâtului SA „Moldovagaz” să efectueze recalcularea consumului al gazelor naturale începînd cu data de 01.01.2018 pînă la 15.03.2018 în sumă totală de 100290,35 de lei.

Prin hotărârea din 27 mai 2019 a Judecătorei Chişinău, sediul Rîşcani s-a admis parţial acţiunea. S-a obligat SA „Moldovagaz” să efectueze recalcularea consumului gazelor naturale în privinţa ÎM „Grisan Hamb” SA pe perioada 01.01.2018-15.03.2018 în corespundere cu Hotărârea Agenţiei Naţionale pentru Reglementare în Energetică nr.88/2018 din 16.03.2018 privind tarifele şi preţurile reglementate la gazele naturale. În rest pretenţia ÎM „Grisan Hamb” SA privind anularea facturilor fiscale nr. AAD 8744012 din 31.03.2018 în sumă de 2220,38 de lei, nr. AAD 8732233 din 28.02.2018 în sumă de 12680,42 de lei, nr. AAB 9532794 din 31.01.2018 în sumă de 16181,84 de lei, nr. AAB 9533659 din 31.01.2018 în sumă de 27817 de lei, nr. AAD 8734608 din 28.02.2018 în sumă de 26522,20 de lei, nr. AAD 8741915 din 17.03.2018 în sumă de 14887,71 de lei, s-a respins ca fiind neîntemeiată (f.d.112, 115-117).

Prin decizia din 06 noiembrie 2019 a Curţii de Apel Chişinău s-a respins cererea de apel declarată de Societatea pe Acţiuni „Moldovagaz”.

La adoptarea soluţiei instanţa de apel a invocat că potrivit prevederilor art. 16 alin. (10) al Legii cu privire la Energetică nr. 174 din 21.09.2017, hotărârile şi deciziile Agenţiei trebuie să fie întemeiate, motivate şi să conţină normele legale în baza cărora au fost adoptate, emise. Hotărârile şi deciziile Agenţiei pot fi contestate în instanţa de contencios administrativ în conformitate cu Legea contenciosului administrativ nr.793/2000. Hotărârile şi deciziile Agenţiei produc efecte obligatorii pînă la o eventuală hotărâre judecătorească contrarie, emisă ca urmare a exercitării unei căi de atac. Instanţa de judecată este în drept să dispună suspendarea hotărârilor şi deciziilor Agenţiei în conformitate cu prevederile Legii contenciosului administrativ nr.793/2000 şi ale Codului de procedură civilă nr.225/2003. Hotărârile Agenţiei prin care se aprobă actele normative de reglementare, costurile de bază, tarifele reglementate şi preţurile reglementate se suspendă doar în raport cu participantul la proces în favoarea căruia a fost dispusă măsura de suspendare.

Prin prisma prevederilor art.85 alin. (4) şi (6) al Legii cu privire la gazele naturale nr.108 din 27.05.2016, furnizarea gazelor naturale consumatorilor finali se efectuează la preţuri nereglementate, de piaţă, în bază de contract negociat între furnizor şi consumatorul final. Prin derogare de la prevederile alin.(4) din prezentul articol, în contextul obligaţiei de serviciu public stabilite la art.89, furnizorii sînt obligaţi să furnizeze consumatorilor finali, la solicitarea acestora, gaze naturale la preţuri reglementate, rezonabile, transparente, nediscriminatorii şi uşor de comparat, cu respectarea parametrilor de calitate stabiliţi, în conformitate cu prezenta lege şi în condiţiile stabilite în Regulamentul privind furnizarea gazelor naturale.

Instanţa de apel a notat că, Agenţia Naţională pentru Reglementare în Energetică este o autoritate publică care acţionează în regim de putere publică, iar Hotărârea nr. 88/2018 din 16.03.2018 este un act oficial care emană de la o autoritate publică, care se publică în Monitorul Oficial în condiţiile art. 1 alin. (5) din Legea privind modul de publicare şi intrare în vigoare a actelor oficiale nr. 173-

XIII din 06.07.94 care prevede că în caz de necesitate, în Monitorul Oficial se publică și alte acte oficiale.

Reieșind din conținutul Legii nr. 173-XIII din 06.07.94, actele oficiale intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial sau la data indicată în text.

Astfel, instanța de apel a apreciat justă concluzia instanței de fond care expune că în condițiile în care, furnizorul de gaze naturale care are obligațiunea de a aplica Hotărârea nr. 88/2018 din 16.03.2018 pune în discuție momentul intrării în vigoare a acestui act oficial, cererea acestuia de interpretare oficială era întemeiată și urma să fie soluționată, prin emiterea unui act oficial de interpretare, care urma să fie emis și publicat după aceleași principii și reguli care au fost urmate la emiterea actului oficial al cărui interpretare s-a solicitat.

Consecvent, instanța de apel a atestat că Hotărârea ANRE nr.88/2018 din 16.03.2018, urmează a fi aplicată pentru toate categoriile de consumatori, furnizorul fiind obligat să efectueze recalculările necesare în vederea ajustării sumelor achitate de către consumatori la noile prețuri stabilite de autoritatea de reglementare.

Astfel, conținutul hotărârii nu prevede careva diferențieri pentru categoriile de consumatori finali care urmează să beneficieze de gaze naturale la un nou preț reglementat. Furnizorul a aplicat prevederile Hotărârii ANRE nr.88/2018 doar față de consumatorii casnici, se întâmplă o discriminare față de consumatorii noncasnici.

Succesiv, instanța de apel a remarcat corectitudinea concluziilor instanței de fond cu privire la admiterea pretenției reclamantului ÎM „Grisan Hamb” SA cu privire la recalcularea consumului gazelor naturale în privința ÎM „Grisan Hamb” SA pe perioada 01.01.2018-15.03.2018 în corespundere cu hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 88/2018 din 16.03.2018 privind tarifele și prețurile reglementate la gazele naturale.

La 29 noiembrie 2019 Societatea pe Acțiuni „Moldovagaz” a depus recurs nemotivat, iar la 03 ianuarie 2020 a depus recurs motivat împotriva deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, solicitând emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel nu a constatat și elucidat toate circumstanțele necesare pentru examinarea obiectivă a cauzei, fiind aplicate eronat normele de drept material și procedural și nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată.

Examinând admisibilitatea cererii de recurs, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

După cum rezultă din speță litigiul a fost inițiat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din data de 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din data de 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform

prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Curtea de Apel Chișinău a emis decizia contestată la 06 noiembrie 2019 și la 29 noiembrie 2019 a fost expediată prin poșta electronică cererea de recurs nemotivată, prin urmare, cererea de recurs depusă este în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2,3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Societatea pe Acțiuni „Moldovagaz”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea

esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art.270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contenciosul administrativ al Colegiului consideră că recursul depus de Societatea pe Acțiuni „Moldovagaz”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2,3,4) al Codului de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art.193, 195, 230 și 258 alin. (3) ale Codului administrativ și art. 270, 433 lit. a) și 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Societatea pe Acțiuni „Moldovagaz” se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Nina Vascan

Iurie Bejenaru